

Brüssel, 7. juuni 2023
(OR. en)

10134/23

FISC 113
ECOFIN 557

A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Kavand: majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu maksuküsimusi käsitlev aruanne Euroopa Ülemkogule - Heakskiitmine

1. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogul (ECOFIN) paluti esitada Euroopa Ülemkogule aruanne mitmesuguste maksuküsimuste kohta, eelkõige ülemkogu 2012. aasta märtsi ja juuni, 2013. aasta mai, 2014. aasta detsembri ja 2017. aasta oktoobri järel dustes nimetatud küsimustes.
2. Maksuküsimuste töörühm (kõrgetasemeline koosseis) koostas ja kinnitas 1. juunil 2023 maksuküsimusi käsitleva, Euroopa Ülemkogule esitatava ECOFINi aruande, et esitada see COREPERi kaudu nõukogule 16. juunil 2023. Samuti lepidi kokku, et pärast nõukogu istungit ja enne aruande lõpliku versiooni väljasaatmist teeb nõukogu peasekretariaat sellesse veel tavapäraseid faktilised ajakohastused (nurksulgudes tekst).
3. Seetõttu palutakse nõukogul (ECOFIN) käesoleva märkuse lisas esitatud aruanne oma päevakorra A-punktina heaks kiita, et edastada see Euroopa Ülemkogule (29.–30. juuni 2023).

**KAVAND: MAKSUKÜSIMUSI KÄSITLEV MAJANDUS- JA RAHANDUSKÜSIMUSTE
NÕUKOGU ARUANNE EUROOPA ÜLEMKOGULE**

A. SISSEJUHATUS

1. Käesolevas nõukogu aruandes antakse ülevaade Rootsi eesistumise ajal nõukogus maksustamise valdkonnas tehtud edusammudest ning tutvustatakse selles valdkonnas menetletavate kõige tähtsamate ettepanekute praegust seisut. See on koostatud maksuküsimuste töörühmas (kõrgetasemeline koosseis) peetud arutelude põhjal, mis kooskõlas töörühma volitustega hõlmasid strateegilise tähtsusega horisontaalseid maksupoliitika küsimusi.
2. Käesolev aruanne kajastab nõukogus toimunud asjakohase töö seisut ning hõlmab küsimusi, mida on nimetatud mitmetes Euroopa Ülemkogu järeldustes alates 2012. aastast,¹ Euroopa Ülemkogu liikmete 25. märtsi 2021. aasta avalduses,² nõukogu 2012.³ ja 2016. aasta⁴ järeldustes käibemaksu valdkonna kohta, nõukogu 2017. aasta järeldustes, mis käsitlevad digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist,⁵ nõukogu 2020. aasta järeldustes ELis toimuva maksustamisalase halduskoostöö tulevase arengu kohta⁶ ning samuti nõukogu 27. novembri 2020. aasta järeldustes majanduse taastamise ajal toimuva õiglase ja tõhusa maksustamise kohta, digiüleminekuga seotud maksustamisprobleemide kohta ja hea maksuhaldustava kohta ELis ja mujal⁷.

¹ Dokumendid EUCO 4/3/12 REV 3 (punktid 9 ja 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (punkt 11), EUCO 10/20 (punktid A29 ja 147) ja EUCO 13/20.

² Dok ST 18/21.

³ Dok ST 9586/12.

⁴ Dok ST 9494/16.

⁵ Dok ST 15175/17.

⁶ Dok ST 8482/20.

⁷ Dok ST 13350/20.

3. Eesistujariik Rootsi jätkas tööd peamiste dokumentidega, mis hõlmas maksustamisalast halduskoostööd käsitleva direktiivi muutmist, paketti „Käibemaks digiajastul“ kuuluvaid ettepanekuid, energia maksustamise direktiivi läbivaatamist, maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu ajakohastamist ning variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimise direktiivi ettepanekut.
4. Konkreetsemalt tegi nõukogu järgmist:
- a) leppis kokku üldises lähenemisviisis nõukogu direktiivi ettepaneku suhtes, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL (DAC8);
 - b) ning tegi edusamme järgmistes küsimustes:
 - ettepanekud, mis sisalduvad paketis „Käibemaks digiajastul“;
 - ettepanek: nõukogu direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud); ning
 - ettepanek: nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse õigusnormid variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimiseks.
5. Käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine) jätkas samuti tööd erinevate oma praeguste volituste alla kuuluvate küsimustega, sealhulgas maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loeteluga, nagu on märgitud töörühma iga kuue kuu tagant esitatavas aruandes⁸. Nõukogu ajakohastas ELi loetelu viimati 14. veebruaril 2023⁹.
6. Üksikasjalikum teave konkreetsete ettepanekute kohta on esitatud allpool.

⁸ Dok ST 9875/23 ADD 1–5.

⁹ ELT C 64, 21.2.2023, lk 17.

B. ELi MAKSUALASED ÕIGUSAKTID

1) Otsene maksustamine

Variühingute väärkasutamine

7. Komisjon esitas 22. detsembril 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega kehtestatakse õigusnormid variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimiseks ja muudetakse direktiivi 2011/16/EL („*unshell*-ettepanek“) ¹⁰.
8. Ettepaneku eesmärk on ära hoida minimaalse majandusliku sisuta ettevõtjate tegevuse kaudu toimuvat maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidmist ja parandada siseturu nõuetekohast toimimist. Samuti on ettepaneku eesmärk võidelda variühingute sobimatutel maksueesmärkidel kasutamise vastu ning tagada, et ELi variühingutel, millel puudub majandustegevus või mille majandustegevus on minimaalne, ei oleks võimalik saada maksusoodustusi.
9. Ettepanek esitati delegatsioonidele 6. jaanuaril 2022 toimunud kõrgetasemelise töörühma koosolekul, kus eesistujariik Prantsusmaa teatas oma kavatsusest alustada nõukogus selle dokumendi üle arutelusid. Ettepaneku tehniline läbivaatamine toimus maksuküsimuste töörühmas (otsene maksustamine) 11. märtsil, 1. aprillil, 6. ja 23. mail ja 9. juunil 2022. Ettepaneku artiklite kaupa analüüsimise esimene voor viidi lõpule 23. mail.
10. Tehniline analüüs maksuküsimuste töörühmas jätkus Tšehhi eesistumise ajal 11. juulil, 27. septembril ja 22. novembril 2022. Tehti edusamme maksualaste tagajärgedega seotud edasiste sammude kavandamisel ning esitati kompromisstekstid ettepanekute teatavate osade kohta, nagu minimaalse majandusliku sisuta üksuste kindlakstegemine ja teabevahetus. Põhimõtteliselt toetas suurem osa delegatsioone ettepaneku eesmäärke, kuid nad olid arvamusel, et enne kui on võimalik saavutada kokkulepe, tuleb teha veel olulist tehnilist tööd.

¹⁰ Dok 15296/21.

11. Rootsi eesistumise ajal arutati ettepanekut maksuküsimuste töörühmas 22. jaanuaril, 21. veebruaril ja 22. märtsil 2023 ning kõrgetasemelises töörühmas 25. aprillil 2023. Eesistujariigi eesmärk oli teha selle ettepaneku osas võimalikult palju edusamme, keskendudes muu hulgas täpsete sisuliste kriteeriumide kindlaksmääramisele ja maksualastele tagajärgedele. Eesistujariik valmistas ette osalised kompromisstekstid ja taustamärkused direktiivi eelnõu mitme aspekti kohta, sealhulgas aruannete esitamise tähtaegade ajakava, ning kompromissteksti, mis hõlmab kogu direktiivi. Edusamme tehti mitmes vastuolulises küsimuses, nagu kohaldamisala, minimaalse sisu kriteeriumid, maksutagajärjed ja maksuresidentsuse tõend. Kõrgetasemeline töörühm¹¹ andis suuniseid edasiseks tööks nende ja ka muude lahendamata küsimuste osas. Lahendamata küsimustele kompromisslahenduste leidmiseks on vaja täiendavaid arutelusid, mille ühine eesmärk on piirata nii maksumaksjate kui ka maksuhaldurite halduskoormust. Delegatsioonid rõhutasid kõnealuse keerulise direktiivi eri osade vahelisi seoseid, mis tähendab, et direktiivi ühe osa puhul valitud suund võib mõjutada lahendust teistes osades.

2) Kaudne maksustamine

a) Käibemaks digiajastul

12. 8. detsembril 2022 esitas komisjon paketi „Digiajastu käibemaksueeskirjad“, mis sisaldab kolme ettepanekut:
- ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ digiajastu käibemaksueeskirjade osas¹²;
 - ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 digiajastuks vajaliku käibemaksualase halduskoostöö korra osas¹³; ning
 - ettepanek: nõukogu rakendusmäärus, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 teatavate käibemaksukordadega seoses nõutava teabe osas¹⁴.

¹¹ Dok WK 4309/2023.

¹² Dok ST 15841/22.

¹³ Dok ST 15842/22.

¹⁴ Dok ST 15843/22.

13. Paketil on kolm eesmärki. Esiteks on selle eesmärk ajakohastada käibemaksuaruandluse kohustusi, kehtestades digitaalse aruandluse nõuded, mis põhinevad e-arveldamisel. Teiseks on selle eesmärk lahendada platvormimajanduse probleemid, ajakohastades kohaldatavaid käibemaksueeskirju. Kolmandaks püütakse sellega vähendada halduskoormust, liikudes ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise suunas.
14. Komisjon tutvustas oma paketti Tšehhi eesistumise ajal toimunud töörühma koosolekul ning eesistujariik Rootsi alustas tööd paketiga, mida ta pidas prioriteetseks, pühendades kaks koosolekut ulatuslikule arvamuste vahetusele komisjoni kavandatud eesmärkide ja suundade üle, et suunata edasisi tehnilisi arutelusid paketi üle.
15. Eesistujariik korraldas paketi teemal veel neli koosolekut, et süvendada arusaamist kavandatud uute normide mõistetest, struktuurist ja toimimisest ning analüüsida uute normide jõustamiseks vajalike muutmissätete õiguslikku teksti.
16. Pärast seda analüüsi esitas eesistujariik kompromisstekstid ettepanekute kõigi kolme aspekti kohta, mida delegatsioonid tervitasid kui kindlat alust edasiseks tööks.
17. [Selle paketiga tehtava edasise töö suunamiseks pidas nõukogu 16. juunil 2023 ettepanekuid käsitleva poliitilise mõttevahetuse, mille kõrgetasemeline töörühm valmistas ette 1. juunil 2023.]

b) Energia maksustamise direktiivi läbivaatamine

18. Komisjon esitas 14. juulil 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud) („energia maksustamise direktiivi ettepanek“)¹⁵.
19. Energia maksustamise direktiivi ettepanek kuulub paketti „Eesmärk 55“,¹⁶ millega soovitakse viia ellu ambitsioonikad ELi eesmärgid vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. See pakett koosneb omavahel seotud ettepanekutest, millega püütakse saavutada ühist eesmärki, milleks on tagada õiglane ja konkurentsivõimeline roheüleminek 2030. aastaks ja pärast seda.

¹⁵ Dok ST 10872/21.

¹⁶ Dok ST 10849/21.

20. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku eesmärgid on järgmised:
- a) luua kohandatud raamistik, mis aitab saavutada ELi 2030. aasta eesmärgid ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse Euroopa roheline kokkuleppe raames. See hõlmaks energiatoodete ja elektrienergia maksustamise kooskõlla viimist ELi energia-, keskkonna- ja kliimapoliitikaga, aidates seega kaasa ELi jõupingutustele heitkoguste vähendamiseks;
 - b) luua raamistik, mis säilitab ELi siseturu ja täiustab seda, ajakohastades energiatoodete kohaldamisala ja maksumäärade struktuuri ning ratsionaliseerides maksuvabastuste ja -vähenduste kasutamist liikmesriikide poolt; ning
 - c) säilitada suutlikkus teenida tulu liikmesriikide eelarvetesse.
21. 17. juunil 2022 võttis nõukogu (ECOFIN) teadmiseks energia maksustamise direktiivi ettepanekut käsitleva eesistujariigi eduaruande¹⁷. Nõukogus (ECOFIN) toimus 6. detsembril 2022 energia maksustamise direktiivi ettepaneku üle poliitiline mõttevahetus¹⁸ ning anti poliitilisi suuniseid edasisteks sammudeks. Üldiselt toetasid ministrid eesistujariigi paindlikumat lähenemisviisi ja palusid leida lahendusi lahendamata küsimustele.
22. Tuginedes eelmiste eesistujariikide tehtud edusammudele, jätkas eesistujariik Rootsi tööd energia maksustamise direktiivi ettepanekuga, mida arutati maksuküsimuste töörühmas 2. veebruaril, 27. märtsil ja 11. mail 2023. Eesistujariik esitas kompromisstekstid ja taustamärkused konkreetsetel teemadel. Analüüsi lahendamata küsimusi, sealhulgas lennundus- ja merendussektori, sealhulgas kalanduse, ning elektri maksustamist. Lisaks algatas eesistujariik arutelu erinevateks kasutusviisideks kasutatavate kütuste ja elektrienergia uute madalaimate maksustamistasemete üle.
23. Eesistujariik suutis seisukohti lähendada ja leida kompromisslahendusi. Delegatsioonid toetasid mitmeid arutatud muudatusi, kuid mõned delegatsioonid ei olnud veel valmis eesistujariigi teksti toetama või esitasid analüüsi reservatsioonid. Seega on vaja teha täiendavat tööd, et saavutada lahendamata küsimuste osas tasakaalustatud kompromiss, milles võetakse arvesse asjaomaste liikmesriikide muresid.

¹⁷ Dok ST 9874/22.

¹⁸ Dok ST 14736/22.

3) Maksustamisalane halduskoostöö

a) Direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (maksustamisalase halduskoostöö direktiiv (DAC 8))

24. Nõukogu tunnistas oma 27. novembri 2020. aasta järel dustes majanduse taastamise ajal toimuva õiglase ja tõhusa maksustamise kohta, digiüleminekuga seotud maksustamisprobleemide kohta ja hea maksuhaldustava kohta ELis ja mujal, et alternatiivsete makse- ja investeerimisvahendite – nagu krüptovara ja e-raha – kiire areng ja üha suurem ülemaailmne kasutamine võib kahjustada viimastel aastatel maksustamise läbipaistvuse valdkonnas saavutatud edu ning võib tuua kaasa märkimisväärse maksupettuse, maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise ohu; ning et tehnilisel tasandil on oluline arutada, kuidas nende potentsiaalsete ohtude käsitlemiseks ajakohastada halduskoostöö norme ELis ja ülemaailmsel tasandil¹⁹.
25. Nõukogu märkis 7. detsembril 2021 Euroopa Ülemkogule esitatud maksuküsimusi käsitlevas aruandes, et nõukogu eeldab, et komisjon esitab 2022. aastal seadusandliku ettepaneku maksustamisalast halduskoostööd käsitleva direktiivi 2011/16/EL²⁰ täiendavaks muutmiseks seoses krüptovarasid ja maksualaseid eelotsuseid käsitleva teabevahetusega jõukate üksikisikute osas²¹.
26. Komisjon esitas 8. detsembril 2022 nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (maksustamisalase halduskoostöö direktiiv (DAC 8))²².

¹⁹ Dok ST 13350/20, punkt 36.

²⁰ Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

²¹ Dok ST 14767/21, punkt 59.

²² Dok ST 15829/22 + ADD1–ADD5.

27. Kõnealuse seadusandliku ettepaneku peamised eesmärgid on järgmised:

- a) laiendada maksustamisalase halduskoostöö direktiivi kohase automaatse teabevahetuse kohaldamisala teabele, mida krüptovarateenuse osutajad peavad esitama krüptovara ja e-rahaga seotud tehingute (ülekandmine või vahetamine) kohta. Halduskoostööd laiendatakse sellele uuele valdkonnale eesmärgiga aidata liikmesriikidel lahendada majanduse digitaliseerimisest tulenevaid probleeme. DAC 8 sätteid, mis käsitlevad aruandekohustuslike krüptovarateenuse osutajate suhtes kohaldatavaid hoolsusmeetmeid, aruandlusnõudeid ja muid norme, on kooskõlas G20 mandaadi alusel OECD poolt koostatud krüptovara aruandlusraamistikuga ja ühise aruandlusstandardi muudatustega²³. G20 kiitis krüptovara aruandlusraamistiku ja ühise aruandlusstandardi muudatused heaks ning käsitab mõlemat automaatse teabevahetuse ülemaailmsete standardite lahutamatu täiendustena²⁴;
- b) laiendada kehtivate maksustamisalase teabe vahetamise normide kohaldamisala, lisades sätteid varakate üksikisikutega seotud piiriüleste eelotsuste vahetamise kohta, samuti muu kui hoidmiskonto kaudu saadud dividende ja sarnast tulu käsitleva automaatse teabevahetuse kohta, et vähendada maksudest kõrvalehoidmise, maksustamise vältimise ja maksupettuse ohtu, kuna maksustamisalase halduskoostöö direktiivi praegused sätteid seda liiki tulu ei hõlma;
- c) muuta maksustamisalase halduskoostöö direktiivi mitmeid muid kehtivaid sätteid. Eelkõige on ettepaneku eesmärk tõhustada maksukohustuslasena registreerimise numbri esitamist ja edastamist käsitlevaid norme, et hõlbustada maksuhaldurite tööd asjaomaste maksumaksjate tuvastamisel ja nendega seotud maksude nõuetekohasel hindamisel, ning muuta maksustamisalase halduskoostöö direktiivi sätteid, mis käsitlevad karistusi, mida liikmesriigid peavad kohaldama nende isikute suhtes, kes ei täida maksustamisalase halduskoostöö direktiivi kohaselt vastu võetud aruandlusnõudeid käsitlevaid siseriiklikke õigusakte.

²³ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>

²⁴ G20 juhtide 15.–16. novembri 2022. aasta Bali deklaratsioon, punkt 31. (https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf)

28. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse kõnealuse seadusandliku ettepaneku kohta 22. märtsil 2023²⁵. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 3. aprillil 2023²⁶. Euroopa Parlament ei ole oma arvamust veel esitanud.
29. Kõrgetasemelise töörühma 31. jaanuari 2023. aasta koosolekul teatas eesistujariik Rootsi, et ta on seadnud töö selle eelnõuga prioriteediks ja kutsunud liikmesriike üles viima vajaliku ettevalmistustöö lõpule aegsasti enne nõukogu (ECOFIN) 2023. aasta mai istungit. Toimunud on üheksa maksuküsimuste töörühma koosolekut (9. ja 26. jaanuaril, 22. ja 23. veebruaril, 15. ja 30. märtsil, 3. ja 19. aprillil 2023 ning kõrgetasemelise töörühma koosolek 25. aprillil).
30. Nõukogu (ECOFIN) leppis 16. mai istungil kokku üldises lähenemisviisis direktiivi eelnõu teksti suhtes,²⁷ et direktiiv pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist ja õiguskeelelist viimistlemist vastu võtta.

b) Maksualase teabe automaatne vahetamine ELi-väliste jurisdiktsioonidega

31. Rootsi eesistumise ajal jätkati arutelude pidamist ja tehnilist tööd seoses ELi-väliste jurisdiktsioonidega maksustamise valdkonnas toimuva teabevahetuse olukorra, riskide ja võimalustega, eelkõige seoses aspektidega, mis puudutavad isikuandmete kaitse raamistikku ja selle seost rahvusvahelist halduskoostööd käsitleva tööga.
32. Seda tööd jätkatakse ja see tugineb ka nendes küsimustes eelmistel eesistumisperioodidel peetud aruteludele²⁸. Eesmärk on tagada ELi-väliste jurisdiktsioonidega toimuva rahvusvahelise teabevahetuse süsteemi pidev toimimine, mis on vajalik avalikust huvist tulenevatel olulistel põhjustel.

²⁵ Dok ST 8088/23.

²⁶ Dok ST 8283/23.

²⁷ Dok ST 8730/23.

²⁸ Vt dok ST 15506/22, punktid 46–48; dok 9970/21, punktid 81–82; dok 14651/21, punktid 50–59.

c) Käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostöö teiste ELi mittekuuluvate riikidega

33. Kõrgetasemelise töörühma 1. juuni 2023. aasta koosolekul andis komisjon delegatsioonidele ülevaate järgmisest:

- a) käimasolev töö seoses ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu kohase käibemaksualase halduskoostöö ja maksude sissenõudmisega tegeleva kaubanduse erikomitee eelseisva kolmanda kohtumisega;
- b) Norra ametiasutustega peetavate läbirääkimiste hetkeseis (vastavalt nõukogu poolt heaks kiidetud loale ja läbirääkimisjuhistele)²⁹ käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva lepingu muutmiseks;
- c) Austraalia, Jaapani, Kanada ja Uus-Meremaa ametiasutustega toimuvate ettevalmistavate kontaktide hetkeseis seoses võimalustega teha täiendavat tööd halduskoostöö alustamiseks käibemaksu valdkonnas;
- d) läbirääkimised Hiina Rahvavabariigi ametiasutustega mittesiduva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks (võimalik tulevane ELi ja Hiina Rahvavabariigi vahelise käibemaksualase halduskoostöö raamistik)³⁰. Komisjon märkis, et need läbirääkimised on endiselt peatatud.

²⁹ Nõukogu 17. juuni 2022. aasta otsus (EL) 2022/1311, millega antakse komisjonile luba alustada läbirääkimisi Norra Kuningriigiga Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva lepingu muutmiseks (ELT L 198, 27.7.2022, lk 14), ja dok 9643/22.

³⁰ Nõukogu kiitis 10. märtsil 2021 mitme märkusega (dok CM 1978/21 LIMITE, mille üksikasjad on esitatud dokumendis ST 6351/21 LIMITE) heaks, et komisjon alustab Hiina Rahvavabariigi ametiasutustega läbirääkimisi mittesiduva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks.

34. Tuletatakse meelde, et mis puudutab ELi õiguse kohaste mittesiduvate vahendite (nagu eespool nimetatud vastastikuse mõistmise memorandum) üle läbirääkimiste pidamist ja nende sõlmimist ning kooskõlas ELi lepingu nõuetega (eelkõige ELi lepingu artikli 16 lõige 1) on poliitika kujundamine jätkuvalt nõukogu eesõigus. Seetõttu on nõukogu ülesanne hinnata, kas selliste arutelude (läbirääkimiste) alustamine võimaliku mittesiduva vahendi üle on liidu huvides. Lisaks, pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-660/13 (Šveitsi vastastikuse mõistmise memorandum) leppisid nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse peasekretärid 2017. aastal kokku mittesiduvaid vahendeid puudutavas korras³¹. Kõnealust korda kohaldatakse kõigi mittesiduvate vahendite suhtes, olenemata poliitikavaldkonnast ja sellest, kes esindab liitu läbirääkimistel kolmanda isiku või kolmandate isikutega, olenemata nende nimetusest või vormist. Ollakse arusaamisel, et komisjon jätkab liikmesriikide korrapärasest teavitamisest nende läbirääkimiste edenemisest (sealhulgas mis tahes edasistest kontaktidest ELi mittekuuluvate riikidega kõnealuses valdkonnas) ning pöördub läbirääkimiste lõpus nõukogu poole, et taotleda kooskõlas liidu õigusega nõukogult luba mittesiduvale vahendile liidu nimel alla kirjutada.

d) Määrus halduskoostöö kohta aktsiisimaksude valdkonnas

35. Nõukogu määruses (EL) nr 389/2012³² on sätestatud õiguslik alus liikmesriikidevaheliseks halduskoostööks aktsiisimaksude valdkonnas. Praegu vahetavad liikmesriigid halduskoostöö raames teavet riikide registrites olevate ettevõtjate kohta, kasutades komisjoni hallatava keskregistriga arvutipõhist süsteemi, kuid seda tehakse vaid nende ettevõtjate puhul, kes saadavad või võtavad vastu kaupa aktsiisi peatamise korra alusel.

³¹ Dok ST 15367/17.

³² Nõukogu 2. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 389/2012, milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2073/2004 (ELT L 121, 8.5.2012, lk 1).

36. Vastavalt nõukogu direktiivi 2020/262³³ V peatükile kasutatakse seda arvutipõhist süsteemi alates 13. veebruarist 2023 ka aktsiisi tasumise korra alusel toimuva liikumise puhul. Selleks et viia aktsiisi tasumise korra alusel kaupa saatvate või vastuvõtvate ettevõtjate andmete vahetamise menetlus kooskõlla aktsiisi peatamise korra alusel toimuva kaupade liikumise menetlusega, esitas komisjon 24. oktoobril 2022 ettepaneku³⁴ muuta 2012. aasta määrust, milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas.
37. Pärast töörühma tasandil kokkuleppe saavutamist ning Euroopa Parlamendi ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulteerimise lõpuleviimist võttis nõukogu Rootsi eesistumise ajal kavandatud muudatused vastu 30. jaanuaril 2023³⁵.

e) Maksustamisalase koostöö programm „Fiscalis“

38. Programmi „Fiscalis“ eesmärk on toetada maksuhaldureid, et tõhustada siseturu toimimist, edendada konkurentsivõimet, võidelda maksupettuste, maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu ning parandada maksude kogumist. 2023. aasta aprillis teavitas komisjon kõrgetasemelist töörühma komisjoni läbirääkimiste tulemustest, et sõlmida lepingud Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Gruusia, Kosovo*, Moldova, Montenegro, Põhja-Makedoonia, Serbia, Türgi ja Ukraina osalemiseks programmis „Fiscalis“. Komisjon teavitas 2023. aasta juunis kõrgetasemelist töörühma Fiscalise programmi 2022. aasta eduaruandest³⁶.

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

³³ Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4).

³⁴ Dok ST 13979/22.

³⁵ Nõukogu 30. jaanuari 2023. aasta määrus (EL) 2023/246, millega muudetakse määrust (EL) nr 389/2012 sellise teabe vahetamise osas, mida hoitakse elektroonilistes registrites ettevõtjate kohta, kes saadavad või võtavad vastu liikmesriikide vahel kaubanduslikel eesmärkidel liikuvat aktsiisikaupa (ELT L 34, 6.2.2023, lk 1–3).

³⁶ Dok ST 8228/23.

C. MAKSUPOLIITIKA KOORDINEERIMINE (muu kui seadusandlik tegevus)

Maksupoliitika koordineerimise valdkonnas (väljaspool ELi maksualaste õigusaktide kohaldamisala) jätkati olulist tööd, mida on kajastatud allpool.

1) Käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine)

39. Käitumisjuhendi töörühm kohtus 1. veebruaril, 26. aprillil ja 2. juunil 2023; sise-/välisküsimuste allrühm kutsuti kokku 12. ja 24. jaanuaril, 3. ja 29. märtsil ning 25. mail 2023.
40. Käitumisjuhendi töörühm valis 1. veebruaril Lyudmila Petkova asemele kaheks aastaks uue eesistuja María José Garde.
41. Nõukogu kiitis maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kaks korda aastas toimuva läbivaatamise 14. veebruaril 2023 heaks ja 21. veebruaril 2023 avaldati see *Euroopa Liidu Teatajas*³⁷.
42. Põhjalikum ülevaade on esitatud käitumisjuhendi töörühma vastavasisulises poolaastaruandes³⁸.

2) ÜRO resolutsioon kaasava ja tõhusa rahvusvahelise maksualase koostöö edendamise kohta ÜROs

43. ÜRO Peaassamblee võttis 30. detsembril 2022 ametlikult vastu resolutsiooni kaasava ja tõhusa rahvusvahelise maksukoostöö edendamise kohta (resolutsioon 77/244). Resolutsioonis palusid ÜRO liikmed ÜRO peasekretäril koostada aruanne (mida ÜRO Peaassamblee arutab oma 78. istungjärgul 2023. aasta septembris), et analüüsida kõiki asjakohaseid rahvusvahelisi õigusakte, muid dokumente ja soovitusi, milles käsitletakse rahvusvahelist maksukoostööd, võttes täielikult arvesse kehtivaid rahvusvahelisi ja mitmepoolseid kokkuleppeid. Sel eesmärgil algatas peasekretär 2023. aasta veebruaris konsultatsiooni.

³⁷ ELT C 64, 21.2.2023, lk 17.

³⁸ Dok ST 9875/23.

44. Maksundusnõunikud/atašeed toetasid 8. märtsil 2023 ELi panuse esitamist. Pärast seda toetust edastati panuse kavand ja kõrgetasemeline töörühm kiitis selle heaks mitteametliku vaikiva nõusoleku menetluse teel 15. märtsil 2023. Seejärel kirjutas panusele alla kõrgetasemelise töörühma eesistuja ning ELi ja Rootsi delegatsioonid esitasid selle ühiselt ÜRO sekretariaadile³⁹.
45. Kõrgetasemelises töörühmas 25. aprillil 2023 toimunud arutelu käigus väljendasid delegatsioonid oma toetust ÜRO foorumitel ELi liikmesriikide poolt esitatavate rahvusvahelist maksualast koostööd käsitlevate seisukohtade asjakohasele koordineerimisele, vältides samal ajal topelttööd. Kõrgetasemeline töörühm jälgib jätkuvalt edasisi arenguid. Kõrgetasemeline töörühm kavatseb oma aruteludele tuginedes hõlbustada sellist koordineerimist võimaldavat menetlust ja leppida võimaluse korral kokku selle sisus.

3) Venemaa agressioon Ukraina vastu

46. Seoses Venemaa Ukraina-vastase agressiooniga, milles osaleb ka Valgevene, analüüsis nõukogu maksuküsimuste töörühm mitmeid meetmeid, mida liikmesriigid võiksid võtta, et toetada ELi piiravate meetmete rakendamist ja vältida nendest kõrvalehoidmist maksukoostöö vahendite abil.
47. Esiteks jõudsid liikmesriigid kokkuleppele vajaduses lõpetada kogu maksualane teabevahetus Venemaa Föderatsiooni ja Valgevenega. Teiseks analüüsisid ELi liikmesriigid mitmeid meetmeid, mille eesmärk on tõhustada halduskoostöö ja muude maksuvaldkonna vahendite kasutamist piiravate meetmete täitmise tagamise kontekstis.
48. Sellega seoses otsustas maksuküsimuste töörühm jätkuvalt jälgida nende meetmetega seotud edasisi arenguid, sealhulgas komisjoni poolt 3. juunil 2022 varade külmutamise ja arestimise töökonna maksude sissenõudmise allrühmana loodud ajutise platvormi tööd.
49. Delegatsioonid võtsid kõrgetasemelise töörühma 1. juuni 2023. aasta koosolekul teadmiseks komisjoni esitatud ajakohastatud teabe kõnealuse allrühma töö kohta.

³⁹ Dok ST 7564/23.

4) **Rahvusvahelised arengud**

50. Kõrgetasemelist töörühma teavitati korrapäraselt asjakohastest rahvusvahelistest arengutest maksupoliitika valdkonnas, eelkõige seoses G20 rahandusministrite kohtumiste ning OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistikuga.
51. Kõrgetasemelise töörühma koosolekul on delegatsioonide tähelepanu korrapäraselt juhitud USA välismaiste kontode maksukuulekuse seadusega (FATCA) seotud küsimustele. Seoses nn juhuslike ameeriklaste küsimusega avaldas USA maksuamet 2022. aasta lõpus teate, millega ajutiselt leevendatakse nõuetele mittevastavuse eeskirju seoses 2022., 2023. ja 2024. aasta maksukohustuslasena registreerimise numbrite puudumisega. Kõrgetasemelise töörühma tähelepanu juhiti sellele arengule 2023. aasta jaanuaris. 2023. aasta aprillis rõhutasid kõrgetasemelise töörühma liikmed, et on vaja püsivat ja laiemat lahendust, et vältida olukorda, kus ELi finantsasutusi käsitletakse nõuetele mittevastavatena, kuna puuduvad maksukohustuslasena registreerimise numbrid juhtudel, kui finantsasutustel ei ole võimalik maksukohustuslasena registreerimise numbrit saada.

5) **Maksusätted maksundusküsimusi mittepuudutavates valdkondades (TINTA)**

52. Kõrgetasemeline töörühm leppis 19. novembril 2013 kokku, et selliste maksuküsimusi mittepuudutavates ettepanekutes sisalduvate maksusätete suhtes, mis põhjustavad mis tahes muudatusi liikmesriikide maksuõiguses või haldustavades või millel on maksustamisele muud tagajärjed, peaks kohaldama mitteametlikku teavituse mehhanismi. Jätkatud on süstemaatilise lähenemisviisiga, mille kohaselt juhitakse peasekretariaadi toetusel maksuekspertide tähelepanu sellistele juhtudele, et tagada liikmesriikide õigeaegne teavitamine, sealhulgas ELi ja kolmandate riikide vaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimiste kohta. Kõrgetasemeline töörühm jälgis muu hulgas korruptsioonivastast paketti, alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivi muutmist ja kapitalinõuete direktiivi muutmist Basel III raamistiku rakendamiseks.

6) **Rahvusvaheliste maksuvaidluste lahendamise nõukogu käsitleva mitmepoolse konventsiooni kavand**

53. Fiscalise projektirühm esitas 10. märtsil 2023 rahvusvaheliste maksuvaidluste lahendamise nõukogu käsitleva mitmepoolse konventsiooni kavandi, kasutades võimalust luua alaline vaidluste kohtuvälise lahendamise komisjon, mida hõlbustatakse maksuvaidluste lahendamise mehhanisme käsitleva nõukogu direktiivi (EL) 2017/1852 artikliga 10. Kõrgetasemeline töörühm pidas 1. juunil 2023 arvamuste vahetuse edasiste sammude üle.
-